

17 dec 1916   Uitvoering van *Incantation* en *Écoutez la chanson bien douce* (RC 40) in de Nutszaal te Rotterdam door Marie Versteegh met begeleiding van Louis Schnitzler. Het programma vermeldt verder liederen van Debussy, Duparc, Chanserel, Pierné, Delâge-Prat, Chausson, Zalsman, Landré en Constant van de Wall.

Nieuwe Rotterdamsche Courant ([Willem Landré]), 18 december 1916:

Na de pauze heeft de concertgeefster een nieuw groot lied van Diepenbrock gezongen, *Incantation*, poëzie van André Gide. Poëzie die Diepenbrock tot een indrukwekkend schoon stuk muziek geïnspireerd heeft. De stijl is nog zuiverder, nog helderder, zou men zeggen dan in de toch al zoo meesterlijke liederen die de componist aan dit stuk vooraf heeft doen gaan. Ook hier, evenals bij Debussy, muziek die uit de poëzie afgeluisterd is, muziek en dicht tot een zeldzaam harmonisch geheel saamgesmolten, muziek die bovendien persoonlijk, geen imitatie van de jonge Fransche is, al heeft Diepenbrock natuurlijk de beginselen waaruit al zooveel schoons gekomen is, aanvaard en in zich opgenomen. — Op dit rijk doordachte stuk kunst van onzen landgenoot heeft Mevr. Versteegh zijn bekende *Écoutez la chanson bien douce* doen volgen. [...] Mevrouw Versteegh, als vertolkster van het Fransche lied, hier reeds meermalen gewaardeerd, scheen ons aanvankelijk wat zenuwachtig, waardoor zij zich niet geheel geven kon; doch gaandeweg wist zij warmte en kleur in de voordracht te brengen en te boeien door haar fraai gevormde stem van jong, blank timbre. Met Louis Schnitzler, in wien Mevr. Versteegh een meesterlijk begeleidende pianist had – hoe treffend was zijn spel door kleur en klankschakeering, door beheersching ook in het zeer zware lied van Diepenbrock – heeft de concertgeefster verdienen bijval gevonden.

24 jan 1917   Uitvoering van *Incantation* en *Écoutez la chanson bien douce* in de Kleine Zaal van het Concertgebouw te Amsterdam door Marie Versteegh met pianobegeleiding van Ant. Tierie. Programma gelijk aan dat van 17 december 1916 te Rotterdam.

De Telegraaf (Matthijs Vermeulen), 25 januari 1917:

Mevr. Marie Versteegh heeft niet willen veranderen na al den raad, dien ik haar 't vorig jaar gaf. Zij bezit nu maar ééne souvereine voortreffelijkheid: haar goede smaak en zij vindt dien waarschijnlijk even veel waard als onberispelijk zingen. Wanneer wij de Fransche liederen [...] even dikwijls gehoord hadden als de duizendmaal afgezaagde repertoire-nummertjes van Schubert, Schumann, Brahms, zou het diletantisme van mevr. Versteegh onduldbaar zijn, vooral daar het gisteren vergezeld ging van eene onverstoorbare monotonie in de uitdrukking. [...] Zij bracht hier eene noviteit van Alphons Diepenbrock: *Incantation*, op tekst van André Gide, een meesterstuk van lyriek, dat ik dezer dagen, rustiger dan nu, den lezer hoop te beschrijven.

Algemeen Handelsblad (Ks [= Mr H.W.J.M. Keuls]), 25 januari 1917:

Het tweede deel van het programma begon met een nieuw lied van Diepenbrock, *Incantation*, dat tot het allermooiste van zijn werk behoort. De op zichzelf

weinig suggestieve woorden van André Gide worden opgenomen en gedragen, worden verdiept en verheerlijkt door een magnifieke muziek, die in weinige tonen en in een enkel ontroerend motief een droom of een visie uitdrukt. *Écoutez la chanson bien douce* (eveneens van Diepenbrock), dat daarna gezongen werd, is veel zwakker, en schijnt in vergelijking met het prachtige *Incantation* wel zonder inspiratie geschreven; ook voor Diepenbrock is de muse grillig. [...] Tierie accompaneerde en ik heb hem vooral in het nieuwe lied van Diepenbrock gewaardeerd. Voor de moderne Fransche muziek is zijn toucher mij niet licht en vibreerend genoeg.

De Tijd (Theo v.d. B.[ijl]), 25 januari 1917:

Hoe snel kunnen de gewoonten veranderen; zou het vóór eenige jaren denkbaar geweest zijn, dat men een liederavond gaf, zonder Duitschen tekst? En heden was dit het geval; we hoorden Fransch (Duparc, Chausson, Pierné, Debussy, Chansarel, Moussorgsky en Diepenbrock). [...] Hoe goed de bedoeling is van de zangeres, de artistieke uitkomst bij het uitvoeren dezer fijne liedkunst is – uitgenomen enkele gelukkige zinnen – zeer gering, zoodat het allermeele mij geheel voorbijgegaan is zonder meer. Zoo kon ik in *Incantation*, van Diepenbrock, de teer-zangerige stemmingen slechts vermoeden (Tierie had hier goede momenten), doch geestelijk-concreet werd geen enkel lied voor mij; ook niet de vele andere en bekende nummers op het program.

Het Nieuws van den Dag (Ulfert Schults), 25 januari 1917:

Het tweede deel van het programma bracht ons een nieuwe compositie van Alphons Diepenbrock *Incantation*. Stemningsvol aangevangen “Mets ta main dans ma main”, bewerkt in den geest van Debussy (en van Diepenbrock zeer zeker geen materialistische imitatie), blijft in 't verloop van het gedicht de muzikale illustratie niet evenwichtig met het begin. Het tusschenspel (vóór: “Ne me regarde pas”) lijkt veel te lang en wat daarna volgt is weinig interessant, het slot zeer gewoon en vrij zwak. Dan is er meer natuur en vaste lijn in het eenvoudiger en oudere *Écoutez la chanson bien douce* van denzelfden componist, dit kon 't althans tegenover het voorgaande beter doen.

Nieuwe Rotterdamse Courant ([S.A.M. Bottenheim]), 25 januari 1917:

Na de pauze waren er eenige noviteiten van landgenooten, werkjes, die allen stellig niet minder waardeering verdienen en ook deelachtig geworden zijn dan het voorafgegane. Ook in deze heeft het fijne intuïtieve gevoel der zangeres niet teleurgesteld. *Incantation* van Alphons Diepenbrock op een amoreuzen tekst van André Gide, belooft in den aanvang zeer veel schoons. Later vervlakt de stemming eenigszins, hetgeen de aandacht natuurlijk verbreken doet. Als éénheid is ons de verklanking van Verlaine's *Écoutez la chanson bien douce* liever.

Caecilia (v.M. [= S. van Milligen]), februari 1917:

Interessant was een nieuw lied: *Incantation* van Diepenbrock. Hoewel ik van hem wel sterker zangen ken (ook het daarop volgende: *Écoutez la chanson bien douce* trekt mij meer aan) is deze nieuwe schepping toch belangrijk en stemmend. De componist beweegt zich hierin in de Fransche lijn, zonder dat men den indruk van geweldheid krijgt, wat bij anderen zoo dikwijls het geval is.

27 mrt 1917   Uitvoering van *Incantation* en de *Berceuse* (RC 112) in de Kleine Zaal van het Concertgebouw te Amsterdam door Berthe Seroen met begeleiding van Evert Cornelis. Voorts liederen van Debussy en Moussorgsky. Aan het concert werkt de violiste Joyce Haworth mee met de Vioolsonate van Lekeu en *Ritratto dell'amore* van Couperin.

De Telegraaf (Matthijs Vermeulen), 28 maart 1917:

De herinnering aan de zoete extases van gisteravond zal ons inderdaad zoo gauw niet verlaten. Het was één lange droom en één lange vervoering, “in de schoot der godheid” zou Wagner minstens gezegd hebben, wat wij, tijdgenooten, liever noemen een schoon avontuur van muziek, van de puurste muziek. — Seroen heeft zich overtroffen. Zij begon met de *Incantation* van Diepenbrock, eene elegie in simpele lijnen, waarvan elk ontroert. Diepenbrock is de meester der elegie en men zou geen componist kunnen noemen, die den weemoed om het vluchtige geluk, de altijd jong herlevende illusie, den zacht-gouden droeven schemer, de droeve stilte, waaruit elke melodie oprijst en terug-zinkt, de smartelijke resignatie, de nauwlijks schreiende hopeloosheid, de geheel vermurwde ziel, welke zingt met een accent van leed, even teeder als bitter, – men zou geen componist kunnen noemen, die al de zeldzame lyriek der elegie zoo geconcentreerd heeft als Diepenbrock in deze goddelijke mijmeringen. Behalve de *Incantation* was er nog de *Berceuse*, even strak van lijnen, even eenvoudig en klinkend uit dezelfde grondelooze verlorenheid, even eenzaam, en gedacht in diezelfde suprême sfeer van welluidende, ongestoorde schoonheid. — Seroen zong dat alles prachtig. [...] Ik hoop, wanneer deze kunstenaar den volgenden winter nog in ons land vertoeft, dat zij behalve een Diepenbrock-avond en een Debussy-avond, een paar Moussorgsky-concerten geeft en daar de serie *Sans Soleil* en *Chants et Danses de la Mort* wil voordragen. Al onze zangeressen mogen eene verschijning als deze houden voor eene leerschool en eene revelatie.

Algemeen Handelsblad (H.R. [= Herman Rutters]), 28 maart 1917:

Den quasi-Fransche liederen van Diepenbrock, van welke *Berceuse* met zijn tot een zuivere eenheid van stemming en verklanking opgebouwde fijn-gevoelde détails mij beter geslaagd dunkt dan de monotone en uitgeplozen *Incantation*. Vroeger lieten Nederlanders zich overwegend door Duitsche poëzie inspireeren. Thans heeft de Fransche blijkbaar hun voorkeur. Ik wacht met belangstelling den dag, waarop de openbaring hun deel zal worden, dat er ook onder hunne landgenooten dichters leven en werken; er zijn er wel enkele van die helderzienden, doch ze behooren tot de hooge uitzonderingen. En wat Diepenbrock op eigen taal schreef, behoort zeker niet tot het minst gelukkig van zijn werk.

Het Nieuws van den Dag (Ulfert Schults), 28 maart 1917:

Berthe Seroen heeft zelden een gelukkiger avond gehad, en wat dit beteekent weet ieder die reeds zo dikwijls genoten heeft van haar rijk en soepel orgaan, van haar in ontelbare tinten genuanceerde voordracht. Als Berthe Seroen zóó zingt, geeft zij een ideaal van zacht-glanzende stemweelde, een verrukkelijk klankbewegen in harmonieuse geluidsmodulaties zóó zuiver immaterieel, dat heel haar wezen kan opgaan in de poëzie der woorden en der muziek. — En dán eerst komen de schoonheden van haar liederen duidelijk naar voren. Zóó klinkt Diepenbrock's *Incantation* fraai en stemmingsvol, zóó geurt er een wereld van liefde op uit zijn *Berceuse*.

Nieuwe Rotterdamse Courant ([S.A.M. Bottenheim]), 28 maart 1917:

Dan heeft Mevrouw Seroen nog een tweetal liederen van Alphons Diepenbrock gezongen, n.l. het onlangs door Marie Versteegh geïntroduceerde *Incantation* van André Gide, dat de belofte van den aanvang weliswaar niet volkomen in vervulling doet gaan, en de superieure, tot in de fijnste geledingen mooi doorvoelde *Berceuse* op den tekst van Charles van Lerberghe, een wondermooi en fijn gestyleerd stemmingsgezang. — Onnoodig te zeggen, dat ook hierbij Evert Cornelis zich den waren Maestro getoond heeft en dat het publiek voor beide kunstenaars in opgetogenheid geraakte. — De bloemenschat leek bijkans onbegrensd.

De Tijd (Theo v.d. B.[ijl]), 28 maart 1917:

Berthe Seroen zong *Incantation* en *Berceuse* van Diepenbrock. Het eerste nummer hoorden we meermalen, doch nooit zoo goed als heden. De lange compositie eischt geweldige inspanning van hoorders en uitvoerder en elke vertolking, die minder is dan deze volmaakte van hedenavond, zou het werk vervelend doen zijn, iets wat ik reeds ondervond. Het is ook hier de ééne pas, die voert in het rijk en de sferen der bespiegeling. Diepenbrock heeft de sublimiteit zóó innerlijk doorvoeld, als ik het nog niet van hem zag in zijn liederen. Hij liefkoost zijne gedachten met den onmerkbaren glimlach van een tertsengang en heeft in de zangstem geheime overwegingen uitgebeeld, die nauw verwant zijn aan de gregoriaansche neumenkunst. Het zeldzame paar Cornelis-Seroen bezit de eenheid van denken en voelen en de individueele technische en geestelijke ontwikkeling, welke de onmisbare voorwaarden zijn ter vertolking van zulke liedkunst. *Berceuse* is menschelijk-muzikaler en bezit zeldzame oude tinten.